

[Time:3.00 Hrs]		[Marks:100]
Please check whether you have got the right question paper.		
N.B:	1. All questions are compulsory. 2. Figures to the right indicate full marks. 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.	
Q.1	Attempt any two of the following questions. A. Describe the causes and nature of the revolt of 1857. B. Examine the contribution of provincial associations in Bengal during the colonial period. C. Evaluate the contribution of Extremist leaders of National Congress in the Indian freedom struggle .	20
Q.2	Attempt any two of the following questions. A. Critically assess the contributions of Moderate leaders in the Indian National Movement during the period of 1885-1905. B. Discuss on the four fold programme declared by Lokmanya Tilak during the Indian Freedom Struggle. C. Highlight the work done by Revolutionary Nationalist in Maharashtra.	20
Q.3	Attempt any two of the following questions. A. Evaluate the key role of Mahatma Gandhi in Non- Cooperation Movement. B. Describe the major events during the first phase of the Civil Disobedience Movement. C. Highlight the importance of Quit India Movement in Indian Freedom Struggle.	20
Q.4	Attempt any two of the following questions. A. State the major provisions in the Govt. of India Act,1935. B. Write a detailed note on Cripps Mission Plan and its importance. C. Explain the major provisions of Govt. of India Act 1947.	20
Q.5	Write Short notes on any two of the following: A. Queen's Declaration of 1858 B. Surat Session of Congress in 1907 C. Second Round Table Conference D. The Cabinet Mission Plan of 1946	20

मराठी रुपांतर

[वेळ: ३ तास]	[गुण:१००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.	
सूचना:	१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. २. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात. ३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.
प्र.१	खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. अ) १८५७च्या उठावाची कारणे आणि स्वरूपाचे वर्णन करा. ब) वासाहतिक काळातील बंगाल मधील प्रांतिक संघटनांच्या योगदानाचे परीक्षण करा. क) भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील राष्ट्रीय काँग्रेसच्या जहाल मतवादी नेत्यांच्या योगदानाचे मूल्यमापन करा.
प्र.२	खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. अ) भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीत १८८५ ते १९०५ या काळातील मवाळ गटाच्या कामगिरीचे चिकित्सक मुल्यांकन करा. ब) भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील लोकमान्य टिळकाच्या चतुःसूत्री कार्यक्रमाची चर्चा करा. क) महाराष्ट्रातील क्रांतिकारी राष्ट्रवाद्यांच्या कामगिरीवर प्रकाश टाका.
प्र.३	खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. अ) असहकार चळवळीमध्ये महात्मा गांधी यांनी बजावलेल्या प्रमुख भूमिकेचे मुल्यामापन करा. ब) सविनय कायदेभंग चळवळीच्या पहिल्या टप्प्यातील प्रमुख घडामोडींचे वर्णन करा. क) भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील चलेजाव चळवळीचे महत्व अधोरेखित करा.
प्र.४	खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. अ) १९३५ च्या कायद्यातील प्रमुख तरतुदी सांगा. ब) क्रिप्स मिशन योजना आणि तिचे महत्व यावर सविस्तर टीप लिहा. क) इ. स. १९४७ च्या भारतीय स्वातंत्र्याच्या कायद्यातील प्रमुख तरतुदी स्पष्ट करा.
प्र.५	टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) अ) इ.स. १८५८ च्या विक्टोरिया राणीचा जाहीरनामा ब) इ.स. १९०७ चे काँग्रेसचे सुरत अधिवेशन क) दुसरी गोलमेज परिषद ड) १९४६ ची कॅबिनेट मिशन योजना